

Проф. др Александра Костић Тмушић

Правопис српског језика

Промена л у о

Промена л у о

- Промена л у о - промена која се у српском језику одиграла крајем 14. века. Свако л које се тада нашло на крају слога прелазило је у о
- Н. предео
- Г. предела
- Д. пределу
- А. предео
- В.
- И. пределом
- Л. (о) пределу

Места на којима се јавља промена

л у о:

- ▶ на крају радног глаголског придева у мушком роду једнине (без изузетка):

гледаО – гледаЛа, мислиО – мислиЛа, јеО – јеЛа, играО – играЛа и сл.

- ▶ у номинативу једнине неких придева у мушком роду:

беО – беЛа, цеО – цеЛа, миО – миЛа, заО – зла, округаО – округЛа и сл.

- ▶ у номинативу једнине неких именица:

деО – деЛа, ораО – орЛа, анђеО – анђеЛа, мисаО – мисЛи и сл.

Места на којима се јавља промена

л у о:

- у свим падежима осим номинатива једнине и генитива множине именица које се завршавају на -лац (а у основи имају радни глаголски придев):

гледаЛац – гледаОци – гледаЛаца, читаЛац – читаоци – читаЛаца,
преводилац – преводиОци – преводиЛаца, тужиЛац – тужиОци – тужиЛаца
и сл.

- у неким изведеницама: сеОба (сеЛити), мастиОница (мастиЛо),
криОце (криЛо), читаОница (читаО – читаЛа) и сл.

Посебна правила:

- код неких именица које се завршавају на -лац (а у основи имају радни глаголски придев) сонант л остаје у свим падежима:

зналац, радозналац, неваљалац, ткалац, погорелац, прелац и сл.

- у новијим речима страног порекла сонант л остаје на крају слога (односно на крају речи): фудбал, генерал, журнал, конзул, идол, монопол, карневал, идеал, назал, дизел, дуел, фосил, мантил, протокол, молекул и сл.